

Postmoderna v myšlení

Myšlenkový postmodernismus – zejména u nás – je vlastně jakousi vadnou reakcí na pozitivismus (resp. na to, co z něho přežívalo v dosavadním „marxismu“, spíše ovšem engelsismu). Positivismus počítá pouze s fakty a faktičnem. Veškeré myšlení, které počítá s něčím jiným, s něčím „navíc“, považuje pozitivista za mýtus či ideologii. A protože to je pozice dnes už nedržitelná (i když ovšem stále ještě velice rozšířená), je nyní odmítána tak, že se přejde do opačného extrému: návrat k mýtu, k narativitě, k výmluvnosti na místě argumentace, k rétorice a sofistice. Společné pozitivistům i postmoderně je odmítání „platnosti“, která není založena na jsoucím a daném, ale je konkrétně a právě pro ně platná a závazná, takže konkrétní jsoucí a dané se má stát (a v jistém smyslu nutně stává) odpovědí na tuto (nepředmětnou) výzvu. Něco takového se vymyká rámci, v němž jak pozitivista, tak postmodernista chtějí rozhodně zůstat.

(Berlín, 930721-3.)